

Gäller för: Socialtjänst, vårdcentraler, öppenvårdspsykiatri, länsgemensam psykiatri samt gemensamma verksamheter	Godkänd av: Lokal ledningsgrupp – 1:a linjens chefer inom socialtjänst, vårdcentraler och öppenvårdspsykiatri	Utarbetad av: Lokal ledningsgrupp	Revisionsansvarig: Lokal ledningsgrupp
Utgåva: 4	Giltighetstid: 2010-05-31 - 2020-02-28		Reviderad: 2018-08-10

Lokal överenskommelse – Arvika, Årjäng och Eda kommun

Vård och stöd vid missbruk och beroende av alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel och spelmissbruk för personer 18 år och äldre

Vård och behandling för personer med missbruks- och beroendeproblem utgör ett gemensamt ansvar och uppdrag för både kommunens socialtjänst och landstingets hälso- och sjukvård. Former och rutiner ska finnas för ett samlat ansvarstagande för personer som har behov av insatser från flera aktörer. I varje samverkansärende med patientens/klientens godkännande upprättas en SIP (där samarbetsformer ej är aktuella/pågående) som tydligt anger vilken vårdorganisation som är ansvarig för de olika insatserna. Arbetssättet ska utmärkas av samverkan såväl internt i egen organisation som med vårdgrannar och andra samarbetsaktörer.

Vårdcentralerna har ett ansvar för personer med alkoholmissbruk och alkoholberoende. Vårdcentralerna ska erbjuda tidiga insatser samt stöd och behandling för alkoholproblem och måttlig problematik av psykisk ohälsa samt behandling för somatisk problematik. Vid komplicerad beroendeproblematik ska samarbete ske med psykiatri och i förekommande fall med lokal beroendemottagning. Möjlighet skall finnas till poloklinisk avgiftning för personer med alkoholmissbruk och alkoholberoende. Vad det gäller personer med narkotikamissbruk finns ett ansvar att upptäcka och remittera.

Psykiatri har ett ansvar för personer med narkotikamissbruk/beroende, blandmissbruk/beroende och psykiatrisk problematik. Vid behandling av personer med komplexa vårdbehov/samsjuklighet på grund av psykisk störning och missbruk ska detta ske samtidigt och integrerat i samverkan med beroendevården och socialtjänst, om behov föreligger. Psykiatri ska utreda, diagnosticera och erbjuda lämplig behandling i de fall funktionshindret kräver specialistpsykiatriska insatser. Behandling med personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och missbruk ställer krav på integrerade insatser

Socialtjänst har ett brett ansvar för kommuninnevånare som regleras i socialtjänstlag; *socialnämnden ska aktivt se till att personer med missbruk får den hjälp och vård som de behöver för att komma ifrån missbruket* samt *socialnämnden ska i sin verksamhet främja den enskildes rätt till arbete, bostad och utbildning*. Hjälp ska finnas i form av rådgivning, utredning och bedömning samt biståndsbedömda insatser i form av psykosocialt stöd och psykosociala behandlingsinsatser

Rubrik	VC i Arvika	Socialtjänsten I Arvika kommun	Psykiatriska ö-vården	Länsgemensam psykiatri	Gemensamma verksamheter
Kontaktuppgifter	Besöksadress: Fabriksgatan 5 671 81 Arvika 0570-71 26 00	Besöksadress: Fabriksgatan 5 671 81 Arvika Socialtjänstens reception: 0570-81401 Vuxenenheten: 0570-81401 Öppenvården Omnibus: 0570-727857 Barn- och familjeenheten: 0570-81401 Enheten för ekonomiskt bistånd: 0570-81401 Socialpsykiatri: 0570-81600 Faxnummer socialtjänsten: 0570-82717 Faxnummer socialpsykiatri: 0570-82803	Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Arvika Rackstadvägen 2 0570-712469	Laromottagningen och ILN Tel 054-619751 Laro: Egenremiss, remiss från socialtjänst, frivård eller hälso- och sjukvården. ILN: Remiss från förskrivande läkare inom hälso-och sjukvården	Beroendecentrum Värmland Tel: 054 - 619847 http://varmlandsvardforbund.se/beroendecentrum/ Vårdbegäran via socialtjänst i hemkommun
Prevention och tidiga Insatser s 9	Psykologiskt rådgivningssamtal	Information, rådgivning och upptäckt. Öppenvården Omnibus, öppen mottagning, torsdagar 14.00- 16.00. Telefoni torsdagar 13.00-14.00. ANDT-strategin (Elevhälsa/Förebyggarenheten)		ILN: Konsultation, information och uppföljning på VC, psykiatri mfl	Ungdomsmottagning - kurator Första linjen – under 18 år enligt länsöverenskommelse för unga http://www.regionvarmland.se/ha lsa-vard-omsorg/material-for- personal/
Bedömnings-instrument s 9	AUDIT, DUDIT	AUDIT, DUDIT, AUDIT-E, DUDIT-E, ASI, HAD, FREDA.	AUDIT, DUDIT, HAD	Laro: EQ-5D, AUDIT/DUDIT, ASI, IDS100,	Beroendecentrum: AUDIT/DUDIT, Alcohol- E/DUDIT-E, ASI, IDS100, SCL90, HAD, KASAM, FREDA
Medicinska test alkohol s 10	Alkoholmätare	Utandningstest, öppen mottagning provtagning (biståndsbeslut)	Alkoholmätare, blodprover - med alkoholstatus, leverstatus, Peth	Laro: Blodprover: EtG, CDT, ALAT,ASAT, MVC, mfl Alkometer	Beroendecentrum: Alkometer vid inskrivning Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning
Medicinska test droger s 10	Urinprov tillgängligt. Diskussion om införande av salivtest pågår	Urinprovstagning, salivtest, öppen mottagning provtagning (biståndsbeslut)	Salivprover Urinstickor multi – 15 Urinprov, lab Blodprover: koncentrationsprover	Laro: Salivprover Urinstickor multi – 15 Urinprov, lab Blodprover: koncentrationsprover,	Beroendecentrum: U-stickor, snabbtest U-prov, lab. Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning
Abstinensbehandling s 11	Abstinensbehandling alkohol, stödsamtal	Bistånd till extern abstinensbehandling, Beroendecentrum. SIP om behov föreligger	Läkemedelsnedtrappning	Laro: Substitutionsbehandling Slut. psyk: Avdelning 41 vårdplatser för akutabstinens + psyk akut observationsplatser.	Beroendecentrum: Abstinensbehandling alkohol, narkotika. Medicinsk behandling + psykosocialt stöd/behandling/utredning
Läkemedelsbehandling Alkoholberoende s 10	Antabus, akamprosats, naltrexon	Nej.	Antabus	Laro: Antabus	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema

Läkemedelsbehandling Nedtrappning av ordinerade läkemedel – bensodiazepiner/opioider s 11	Huvudprincip: Nedtrappningsansvar åligger klinik som ordinerat behandlingen primärt. Primärvården kan medverka i nedtrappningsschema, ev remiss till ILN, stöd och råd till patient i nedtrappningsfas	Nej.	Nedtrappningsschema	ILN: Nedtrappning av ordinerade läkemedel	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema
Läkemedelsbehandling av opioidmissbruk/beroende s 12	Primärvården kan medverka i nedtrappningsschema, ev remiss till ILN/Laro- mottagning	Remiss alt egenremiss till LARO-mottagningen. SIP om behov föreligger	SIP vid behov. Remiss till Laro	Laro: Enligt HSLF -FS 2016:1	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/nedtrappnings- schema
Psykologisk och psykosocial behandling Alkohol S 13	KBT, MET	ÅP, Råd- och stödsamtal, MI, 12-stegsbehandling, extern behandling	KBT, MI	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Bensodiazepiner s 13	KBT	ÅP, Råd- och stödsamtal, MI, 12-stegsbehandling, extern behandling	KBT, akupunktur	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Cannabis s14	Upptäcka, hänvisa	ÅP, MI, HAP, extern behandling	KBT Samtalsstöd Återfallsprevention	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Psykosocial behandling enligt HAP-manual Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Centralstimulantia s 14	Upptäcka, hänvisa	ÅP, 12-stegsbehandling, extern behandling	KBT Samtalsstöd Återfallsprevention	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Opioider s 14	Upptäcka, hänvisa	ÅP, extern behandling	KBT Samtalsstöd Återfallsprevention	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykosociala stödinsatser: -arbetsrelaterade s 15	KBT Rehabiliteringskoordinator	Arbetslivsinriktad rehab, Arbetsmarknadsenheten i samverkan med Omnibus	Nej.	Laro: SIP	Företagshälsovård Recure
Psykosociala stödinsatser: -boendestöd s 15	Nej.	Personellt boendestöd, vårdkedja. Kvalificerade kontaktpersoner (tom 18 år)	Nej.	Laro: SIP	-

Psykosociala stödsats -anhöriga/närstående s 15	Ev stödsamtal via kurator. Ansvar för upptäckt gällande barnperspektivet.	Råd- och stödsamtal, MI, 12-stegsbehandling (AI-anon). Grupp och enskilt	Råd och stöd från kurator. Erbjuder barnsamtal	Laro: Erbjuder barnsamtal. Kontaktar socialtjänst vid sidomisbruk. Erbjuder samtal närstående, om det efterfrågas	Beroendecentrum: Erbjuder barnsamtal. Välkomnar barnbesök. Samtalar/screenar "Våld i nära relation", FREDA
Behandling vid samsjuklighet s 16/17	SIP	Boende, psykosocialt stöd, sysselsättning, SIP, behandling	SIP	Laro: Laromottagningens ÖL handhar all öppenvårdspsykiatri. Vid somatiska besvär hänvisas patient till VC.	Beroendecentrum: Vid behov medicinsk behandling av båda tillstånden - psykiskt/beroende. Vid behov medicinsk behandling/åtgärd av fysiskt tillstånd som behöver vård. NP-screening samt tillgång psykologsamtal
Ungdomar med missbruk och beroende s 18 (under 18 år länsöverenskommelse för barn- och unga) http://www.regionvarmland.se/halsa-var-d-omsorg/material-for-personal/	Upptäcka, hänvisa, anmälan socialtjänst	AUDIT, DUDIT, AUDIT-E, DUDIT-E, HAD, provtagning, utandningsprov. ÅP, MI, HAP, extern behandling. Personellt boendestöd, vårdkedja, stödboende. Kvalificerade kontaktpersoner	Råd och stöd kurator.	Laro: Från 20 år.	Beroendecentrum: Från 18 år – abstinensvård enligt vuxenpraxis Ungdomsmottagning: råd och stöd kurator. Under 18 år Anmälan till socialtjänst Första linjen: Enligt länsöverenskommelse http://www.regionvarmland.se/halsa-var-d-omsorg/material-for-personal/
Missbruk och graviditet s 18	BMM anmälan till socialtjänst.	Samverkan BMM, Samverkan BoF och Vuxen. Familjebehandlare.	Ev ändring i medicinering. Vid behov kontakt med mödravården, socialtjänst och förlossningen.	Laro: Ev ändring i medicinering. Vid behov kontakt med mödravården, socialtjänst och förlossningen.	Beroendecentrum: Enligt Länsöverenskommelse (s18)
Brukarmedverkan s 18	Nationell patientenkät.	Brukarenkät.	Hänvisar till Brukarrådets dag i Förgätmigej i Psykiatrihusets entré	Laro: Hänvisar till Brukarrådets dag i Förgätmigej i Psykiatrihusets entré	Beroendecentrum: Brukarenkäter vid avslutat vårdtid. Brukarrådsbesök varje vecka på avdelningen. Brukarstyrda brukarrevisioner har genomförts vart annat år.
Dopningsmissbruk s 22-29	Upptäcka och remiss till öp. Psykiatri.	MI, ASI, 12-stegsbehandling, SIP.	Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk. Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland	Laro: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk. Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland	Beroendecentrum: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk. Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland

<p>Spelmissbruk/beroende s 30-38</p>	<p>Personer som söker vårdcentralen med anledning av spelmissbruk men inte har kontakt på annan enhet skall få hjälp med sitt spelmissbruk via vårdcentralen Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018</p> <p>Samarbetsfunktion mellan Eda vårdcentral, Verkstan Arvika och Årjängs vårdcentral. Gemensam resurs ligger på samtalsmottagningen på Årjängs vårdcentral</p> <p>Vid samsjuklighet: remittera till psykiatrien.</p> <p>Vid behov samverkan med kommunens socialtjänst.</p> <p>Om det finns barn i familjen som riskerar att falla illa ska anmälan göras till socialtjänst.</p>	<p>Personer med kontakt inom socialtjänsten för annat missbruk och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom socialtjänsten Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018</p> <p>I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling -Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig</p>	<p>Personer med kontakt inom psykiatrien och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom psykiatrien Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018</p> <p>I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling -Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig Hälsa- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov</p>	<p>LARO: Vid utredning och bedömning av sökande till substitutionsbehandling uppmärksamma spelproblem</p> <p>NP-mottagningen: Screening och ev. insats för spelproblem görs av remitterande vårdgivare.</p>	<p>Beroendecentrum: Uppmärksamma, screena och bedöma spelproblem</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Har ansvar för att upptäcka och därefter lotsa vidare till annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård Anmälningsplikt till socialtjänsten upp till 18 år. Hälsa- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov av råd, stöd och information. Information om att Reflexen finns för barn och ungdomar.</p>
<p>Spelmissbruk/Bedömningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC Utreda/bedöma: NODS eller PEGSI ICD10, DSM5 Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC Utreda/bedöma: ASI-spel, NODS eller PGSI Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC Utreda/bedöma: NODS eller PGSI ICD10, DSM5 Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p>	<p>LARO: Upptäcka spelproblem - NODS-PERC Utreda/bedöma spelproblem - NODS eller PGSI Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p> <p>NP-mottagningen: Utförs av remitterande vårdgivare</p>	<p>Beroendecentrum: Använder ASI-spel samt NODS</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Upptäcka/bedöma: NODS-PERC Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument Vid upptäckt lotsas personen vidare till rätt instans inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård</p>
<p>Spelmissbruk/Behandling</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI -Psykosocialt stöd och rådgivning</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI -Psykosocialt stöd och rådgivning -Ekonomiskt bistånd -Skuldsanering</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI -Psykosocialt stöd och rådgivning</p>	<p>LARO: Utförs av annan vårdgivare – socialtjänst eller öppenvårdspsykiatrisk mottagning. SIP kan förekomma.</p> <p>NP-mottagningen: Utförs av remitterande vårdgivare</p>	<p>Beroendecentrum: Behov av insats för spelproblem meddelas respektive uppdragsgivare inom socialtjänst.</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Utförs av annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård. SIP kan förekomma</p>

Rubrik	VC i Årjäng	Socialtjänsten i Årjängs kommun	Psykiatriska Öppenvården Arvika	Länsgemensam psykiatri	Gemensamma verksamheter
Kontaktuppgifter	Administration Tel: 0573-149 46	Tel: 0573-140 96	Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Arvika Rackstadvägen 2 0570-712469	Laromottagningen och ILN Tel 054-619751 Laro: Egenremiss, remiss från socialtjänst, frivård eller hälso- och sjukvården. ILN: Remiss från förskrivande läkare inom hälso- och sjukvården	Beroendecentrum Värmland Tel: 054-619847 http://varmlandsvardforbund.se/beroendecentrum/ Vårdbegäran via socialtjänst i hemkommun
Prevention och tidiga Insatser s 9	Fysisk aktivitet på recept Motiverande samtal	Råd och stöd, MI, KBT		ILN: Konsultation, information och uppföljning på VC, psykiatri mfl	Ungdomsmottagning - kurator Första linjen – under 18 år enligt länsöverenskommelse för unga http://www.regionvarmland.se/halsa-vard-omsorg/material-for-personal/
Bedömningsinstrument s 9	AUDIT, DUDIT	AUDIT, DUDIT, ASI, KASAM, FREDA	AUDIT, DUDIT, HAD	Laro: EQ-5D, AUDIT/DUDIT, ASI, IDS100,	Beroendecentrum: AUDIT/DUDIT, Alcohol-E/DUDIT-E, ASI, IDS100, SCL90, HAD, KASAM, FREDA
Medicinska test alkohol s 10	Alkoholmätare	Alkometer, Utandningsluft	Alkoholmätare, blodprover - med alkoholstatus, leverstatus, Peth	Laro: Blodprover: EtG, CDT, ALAT,ASAT, MVC, mfl Alkometer	Beroendecentrum: Alkometer vid inskrivning Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning
Medicinska test droger s 10	Påvisa eller utesluta, urinprov	Urinstickor, analys, urinprov	Salivprover Urinstickor multi – 15 Urinprov, lab Blodprover: koncentrationsprover	Laro: Salivprover Urinstickor multi – 15 Urinprov, lab Blodprover: koncentrationsprover,	Beroendecentrum: U-stickor, snabbtest U-prov, lab. Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning
Abstinensbehandling s 11	Remitterar socialtjänst, Avdelning 47 beroendecentrum	Remiss Avdelning 47 Beroendecentrum	Läkemedelsnedtrappning	Laro: Substitutionsbehandling	Beroendecentrum: Abstinensbehandling alkohol, narkotika. Medicinsk behandling + psykosocialt stöd/behandling/utredning

Läkemedelsbehandling Alkoholberoende s 10	Antabus med mera		Antabus	Laro: Antabus	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappnings-schema
Läkemedelsbehandling Nedtrappning av ordinerade läkemedel – bensodiazepiner/opioider s 11	Individuell läkemedelsbehandling, eventuellt remiss till ILN	Hänvisa VC, eventuellt remiss ILN	Nedtrappningsschema	ILN: Nedtrappning av ordinerade läkemedel	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/nedtrappnings-schema
Läkemedelsbehandling av opioidmissbruk/beroende s 12	Remiss Laro (CSK) vid behov	Remiss Laro vid behov	SIP vid behov. Remiss till Laro	Laro: Enligt HSLF -FS 2016:1	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/nedtrappnings-schema
Psykologisk och psykosocial behandling Alkohol S 13	Kurator, Friskvård	AD-terapeut, ÅP, MI	KBT, MI	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Bensodiazepiner s 13	Kurator, individuell läkemedelsbehandling	ÅP, Samtalsstöd, MI i samverkan VC	KBT, akupunktur	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Cannabis s14	Upptäcka, hänvisa till socialtjänst	ÅP, Samtalsstöd, MI, HAP, CPU	KBT Samtalsstöd Återfallsprevention	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Psykosocial behandling enligt HAP-manual Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Centralstimulantia s 14		ÅP, Samtalsstöd, MI	KBT Samtalsstöd Återfallsprevention	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Opioider s 14		ÅP, samtalsstöd	KBT Samtalsstöd Återfallsprevention	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykosociala stödinsatser: -arbetsrelaterade s 15	Rehabkoordinator, SIP, Samverket, kurator	Samverket, SIP	Nej	Laro: SIP	-
Psykosociala stödinsatser: -boendestöd s 15		Socialpsykiatri i kommunen	Nej	Laro: SIP	-

Psykosociala stödsats -anhöriga/närstående s 15		Anhörigkonsulent i kommunen, barngrupper och anhörigstöd, barnsamtal	Råd och stöd från kurator. Erbjuder barnsamtal	Laro: Erbjuder barnsamtal Kontaktar socialtjänst vid sidomisbruk. Erbjuder samtal närstående, om det efterfrågas	Beroendecentrum: Erbjuder barnsamtal. Välkomnar barnbesök Samtalar/screenar "Väld i nära relation", FREDA
Behandling vid samsjuklighet s 16/17	Bedömning SIP	SIP	SIP	Laro: Laromottagningens ÖL handhar all öppenvård psykiatri. Vid somatiska besvär hänvisas patient till VC.	Beroendecentrum: Vid behov medicinsk behandling av båda tillstånden -psykiskt/beroende. Vid behov medicinskbehandling/ åtgärd av fysiskt tillstånd som behöver vård.NP-screening samt tillgång psykologsamtal
Ungdomar med missbruk och beroende s 18 (under 18 år länsöverenskommelse för barn- och unga) http://www.regionvarmland.se/halsa-varld-omsorg/material-for-personal/	Upptäcka, under 18 år enligt dokument	Öppenvårdsteamet, individuell behandling	Råd och stöd kurator.	Laro: Från 20 år.	Beroendecentrum: Från 18 år – abstinensvård enligt vuxenpraxis Ungdomsmottagning: råd och stöd kurator. Under 18 år Anmälan till socialtjänst Första linjen: Enligt länsöverenskommelse http://www.regionvarmland.se/halsa-varld-omsorg/material-for-personal/
Missbruk och graviditet s 18	BMM anmälan till socialtjänst, Audit, MI, se vårdprogram missbruk och graviditet.	Tar emot anmälan från BMM, utreder och åtgärdar	Ev ändring i medicinering. Vid behov kontakt med mödravården, socialtjänst och förlossningen.	Laro: Ev ändring i medicinering. Vid behov kontakt med mödravården, socialtjänst och förlossningen.	Beroendecentrum: Enligt Länsöverenskommelse (s18)
Brukarmedverkan s 18		Mätbara insatser med klienter	Hänvisar till Brukarrådets dag i Förgättnigej i Psykiatrihusets entré	Laro: Hänvisar till Brukarrådets dag i Förgättnigej i Psykiatrihusets entré	Beroendecentrum: Brukarenkäter vid avslutat vårdtid. Brukarrådsbesök varje vecka på avdelningen. Brukarstyrda brukarrevisioner har genomförts vart annat år
Dopningsmissbruk s 22-29	Upptäcka	Se länsöverenskommelse Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland	Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk. Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland	Laro: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland	Beroendecentrum: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland

<p>Spelmissbruk/beroende s 30-38</p>	<p>Personer som söker vårdcentralen med anledning av spelmissbruk men inte har kontakt på annan enhet skall få hjälp med sitt spelmissbruk via vårdcentralen Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018 Samarbetsfunktion mellan Eda vårdcentral, Verkstan Arvika och Årjängs vårdcentral. Gemensam resurs ligger på samtalsmottagningen på Årjängs vårdcentral</p> <p>Vid samsjuklighet: remittera till psykiatri.</p> <p>Vid behov samverka med kommunens socialtjänst.</p> <p>Om det finns barn i familjen som riskerar att falla illa ska anmälan göras till socialtjänst.</p>	<p>Personer med kontakt inom socialtjänsten för annat missbruk och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom socialtjänsten Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018</p> <p>I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling -Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig</p>	<p>Personer med kontakt inom psykiatri och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom psykiatri Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018</p> <p>I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling -Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig Hälsa- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov</p>	<p>LARO: Vid utredning och bedömning av sökande till substitutionsbehandling uppmärksamma spelproblem</p> <p>NP-mottagningen: Screening och ev. insats för spelproblem görs av remitterande vårdgivare.</p>	<p>Beroendecentrum: Uppmärksamma, screena och bedöma spelproblem</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Har ansvar för att upptäcka och därefter lotsa vidare till annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård Anmälningsplikt till socialtjänsten upp till 18 år. Hälsa- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov av råd, stöd och information. Information om att Reflexen finns för barn och ungdomar.</p>
<p>Spelmissbruk/Bedömningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC Utreda/bedöma: NODS eller PEGSI ICD10, DSM5 Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma: ASI-spel, NODS eller PGSI Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma: NODS eller PGSI ICD10, DSM5 Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p>	<p>LARO: Upptäcka spelproblem – NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma spelproblem – NODS eller PGSI Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p> <p>NP-mottagningen: Utförs av remitterande vårdgivare</p>	<p>Beroendecentrum: Använder ASI-spel samt NODS</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Upptäcka/bedöma: NODS-PERC Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument Vid upptäckt lotsas personen vidare till rätt instans inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård</p>
<p>Spelmissbruk/Behandling</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI -Psykosocialt stöd och rådgivning</p>	<p>Kognitiv terapi med inriktning missbruk/beroende som är ångestrelaterad, MI</p> <p>Ekonomisk rådgivning</p> <p>Budget- och skuldsanering</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI -Psykosocialt stöd och rådgivning</p>	<p>LARO: Utförs av annan vårdgivare – socialtjänst eller öppenvård psykiatrisk mottagning. SIP kan förekomma.</p> <p>NP-mottagningen: Utförs av remitterande vårdgivare</p>	<p>Beroendecentrum: Behov av insats för spelproblem meddelas respektive uppdragsgivare inom socialtjänst.</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Utförs av annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård. SIP kan förekomma</p>

Rubrik	VC i Eda, Charlottenberg	Socialtjänsten i Eda kommun	Psykiatriska Öppenvården Arvika	Länsgemensam psykiatri	Gemensamma verksamheter
Kontaktuppgifter	Vårdcentralen Eda. Petersborgsvägen 1, 673 32 Charlottenberg. Öppentider 08.00-17.00 vardagar. Telefon: 0571-28400 kl. 08.15-10.00.	Besöksadress: Storgatan 5 Charlottenberg Socialtjänsten, receptionen öppet, må+on+fr 10 - 12, ti+to 13 - 15 Rec.telefon 0571-180765, 073-0851638. Medborgarkontoret: 0571-28100 Socialpsykiatri 0571-282 43 Besöksadress Gunnarsbyvägen 5, Charlottenberg	Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Arvika Rackstadvägen 2 0570-712469	Laromottagningen och ILN Tel 054-619751 Laro: Egenremiss, remiss från socialtjänst, frivård eller hälso- och sjukvården. ILN: Remiss från förskrivande läkare inom hälso-och sjukvården	Beroendecentrum Värmland Tel: 054-619847 http://varmlandsvardforbund.se/beroendecentrum/ Vårdbegäran via socialtjänst i hemkommun
Prevention och tidiga Insatser s 9	Kurator, Familjecentral och Ungdomsmottagning	Råd och stöd ANDT-strategin		ILN: Konsultation, information och uppföljning på VC, psykiatri m.fl	Ungdomsmottagning - kurator Första linjen – under 18 år enligt länsöverenskommelse för unga http://www.regionvarmland.se/ha lsa-vard-omsorg/material-for- personal/
Bedömningsinstrument s 9	AUDIT, DUDIT	ASI, AUDIT/DUDIT, Alcohol- E/DUDIT-E	AUDIT, DUDIT, HAD	Laro: EQ-5D, AUDIT/DUDIT, ASI, IDS100,	Beroendecentrum: AUDIT/DUDIT, Alcohol- E/DUDIT-E, ASI, IDS100, SCL90, HAD, KASAM, FREDA
Medicinska test alkohol s 10	Alkomätare	Utandningstest, biståndsbeslut	Alkoholmätare, blodprover - med alkoholstatus, leverstatus, Peth	Laro: Blodprover: EtG, CDT, ALAT,ASAT, MVC, mfl Alkometer	Beroendecentrum: Alkometer vid inskrivning Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning
Medicinska test droger s 10		Urinprovtagning, biståndsbeslut	Salivprover Urinstickor multi – 15 Urinprov, lab Blodprover: koncentrationsprover	Laro: Salivprover Urinstickor multi – 15 Urinprov, lab Blodprover: koncentrationsprover,	Beroendecentrum: U-stickor, snabbtest U-prov, lab. Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning
Abstinensbehandling s 11	Hänvisar till socialtjänst för remiss till beroendecentrum	Extern kontakt med beroendecentrum eller poliklinisk via VC	Läkemedelsnedtrappning	Laro: Substitutionsbehandling	Beroendecentrum: Abstinensbehandling alkohol, narkotika. Medicinsk behandling + psykosocialt stöd/behandling/utredning
Läkemedelsbehandling Alkoholberoende s 10	Antabusbehandling	Hjälp med kontakt till VC	Antabus	Laro: Antabus	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/nedtrappnings- schema
Läkemedelsbehandling Nedtrappning av ordinerade läkemedel – bensodiazepiner/opioider s 11	Individuell läkemedelsnedtrappning	Hjälp med kontakt till VC alt psykiatri/ILN	Nedtrappningsschema	ILN: Nedtrappning av ordinerade läkemedel	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/nedtrappnings- schema
Läkemedelsbehandling	Remiss Laromottagningen	Hjälp med kontakt till LARO-	SIP vid behov. Remiss till Laro	Laro: Enligt HSLF -FS 2016:1	Beroendecentrum:

av opioidmissbruk/beroende s 12		mottagningen			Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/nedtrappnings- schema
Psykologisk och psykosocial behandling Alkohol S 13	Kurator, friskvård	Stöd och behandling genom drogterapeut enskilt eller i grupp, MI, MET, 12-steg. Externa insatser i form av behandlingshem	KBT, MI	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Bensodiazepiner s 13	Kurator, friskvård	Stöd och behandling genom drogterapeut enskilt eller i grupp, MI, MET, 12-steg. Externa insatser i form av behandlingshem	KBT, akupunktur	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Cannabis s14	Hänvisar till socialtjänst	Stöd och behandling genom drogterapeut enskilt eller i grupp, MI, MET, 12-steg. Externa insatser i form av behandlingshem	KBT Samtalsstöd Återfallsprevention	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Psykosocial behandling enligt HAP-manual Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Centralstimulantia s 14	Hänvisar till socialtjänst	Stöd och behandling genom drogterapeut enskilt eller i grupp, MI, MET, 12-steg. Externa insatser i form av behandlingshem	KBT Samtalsstöd Återfallsprevention	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling Opioider s 14	Kurator, friskvård	Stöd och behandling genom drogterapeut enskilt eller i grupp, MI, MET, 12-steg. Externa insatser i form av behandlingshem	KBT Samtalsstöd Återfallsprevention	Laro: Samtalsstöd Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i Återfallsprevention Övrigt: NADA, Friskvård
Psykosociala stödinsatser: -arbetsrelaterade s 15	Rehabkoordinator, Kurator	Arbetsrehabiliterande insatser genom AME eller projekt	Nej	Laro: SIP	-
Psykosociala stödinsatser: -boendestöd s 15		Boendestödjare	Nej	Laro: SIP	-
Psykosociala stödinsats -anhöriga/närstående s 15		Anhöringsamtal, enskilt	Råd och stöd från kurator. Erbjuder barnsamtal	Laro: Erbjuder barnsamtal Kontaktar socialtjänst vid sidomissbruk Erbjuder samtal närstående, om det efterfrågas	Beroendecentrum: Erbjuder barnsamtal. Välkomnar barnbesök Samtalar/screenar "Våld i nära relation", FREDA
Behandling vid	Samverkan socialtjänst/psykiatri vid	Boendestöd, råd och stöd, sysselsättning, behandling	SIP	Laro: Laromottagningens ÖL handhar all	Beroendecentrum: Vid behov medicinsk behandling

samsjuklighet s 16/17	behov. SIP	SIP vid behov		öppenvårdspsykiatri. Vid somatiska besvär hänvisas patient till VC.	av båda tillstånden - psykiskt/beroende. Vid behov medicinsk behandling/åtgärd av fysiskt tillstånd som behöver vård. NP-screening samt tillgång psykologsamtal
Ungdomar med missbruk och beroende s 18	Ansvar enligt länsöverenskommelse upp till 18 år	MI, kontaktperson, Råd, stöd och behandling individuellt, provtagning	Råd och stöd kurator.	Laro: Från 20 år.	Beroendecentrum: Från 18 år – abstinensvård enligt vuxenpraxis Ungdomsmottagning: råd och stöd kurator. Under 18 år Anmälan till socialtjänst Första linjen: Enligt länsöverenskommelse http://www.regionvarmland.se/halsa-var-domsorg/material-for-personal/
Missbruk och graviditet s 18	Barnmorska, anmälan till Socialtjänst.	Samverkan med BMM, familje-Central, familjebehandlare	Ev ändring i medicinering. Vid behov kontakt med mödravården, socialtjänst och förlossningen.	Laro: Ev ändring i medicinering. Vid behov kontakt med mödravården, socialtjänst och förlossningen.	Beroendecentrum: Enligt Länsöverenskommelse (s18)
Brukarmedverkan s 18			Hänvisar till Brukarrådets dag i Förgätmigej i Psykiatrihusets entré	Laro: Hänvisar till Brukarrådets dag i Förgätmigej i Psykiatrihusets entré	Beroendecentrum: Brukarenkäter vid avslutat vårdtid. Brukarrådsbesök varje vecka på avdelningen. Brukarstyrda brukarrevisioner har genomförts vart annat år
Dopningsmissbruk s 22-29	Kurator ev remiss specialistfunktion inom Liv	MI, ASI, 12-steg	Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk. http://varmlandsvardforbund.se/lansovergripande-styrdokument/	Laro: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" http://varmlandsvardforbund.se/lansovergripande-styrdokument/	Beroendecentrum: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" http://varmlandsvardforbund.se/lansovergripande-styrdokument/
Spelmissbruk/beroende s 30-38	Personer som söker vårdcentralen med anledning av spelmissbruk men inte har kontakt på annan enhet skall få hjälp med sitt spelmissbruk via vårdcentralen Folkhälsomyndigheten - nytt	Personer med kontakt inom socialtjänsten för annat missbruk och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom socialtjänsten Folkhälsomyndigheten - nytt från	Personer med kontakt inom psykiatrin och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom psykiatrin Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018	LARO: Vid utredning och bedömning av sökande till substitutionsbehandling uppmärksamma spelproblem NP-mottagningen: Screening och ev. insats för spelproblem	Beroendecentrum: Uppmärksamma, screena och bedöma spelproblem Första linjen och ungdomsmottagningar: Har ansvar för att upptäcka och

	<p>från 1 jan 2018 Samarbetsfunktion mellan Eda vårdcentral, Verkstan Arvika och Årjängs vårdcentral. Gemensam resurs ligger på samtalsmottagningen på Årjängs vårdcentral</p> <p>Vid samsjuklighet: remittera till psykiatri.</p> <p>Vid behov samverkan med kommunens socialtjänst.</p> <p>Om det finns barn i familjen som riskerar att falla illa ska anmälan göras till socialtjänst.</p>	<p>1 jan 2018</p> <p>I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling</p> <p>-Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig.</p>	<p>I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling</p> <p>-Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig</p> <p>Hälso- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov av råd, stöd och information.</p>	<p>görs av remitterande vårdgivare.</p>	<p>därefter lotsa vidare till annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård</p> <p>Anmälningsplikt till socialtjänsten upp till 18 år. Hälsa- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov av råd, stöd och information.</p> <p>Information om att Reflexen finns för barn och ungdomar.</p>
<p>Spelmissbruk/ Bedömningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC Utreda/bedöma: NODS eller PEGSI ICD10, DSM5 Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC Utreda/bedöma: ASI-spel, NODS Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC Utreda/bedöma: NODS eller PGSI ICD10, DSM5 Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p>	<p>LARO: Upptäcka spelproblem – NODS-PERC Utreda/bedöma spelproblem – NODS eller PGSI Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument</p> <p>NP-mottagningen: Utförs av remitterande vårdgivare</p>	<p>Beroendecentrum: Använder ASI-spel samt NODS</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Upptäcka/bedöma: NODS-PERC Folkhälsomyndigheten-screeningsinstrument Vid upptäckt lotsas personen vidare till rätt instans inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård</p>
<p>Spelmissbruk/ Behandling</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI -Psykosocialt stöd och rådgivning</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på missbruk/beroende (externt) -MI -Ekonomisk rådgivning -Budget- och skuldsanering</p>	<p>-Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI -Psykosocialt stöd och rådgivning</p>	<p>LARO: Utförs av annan vårdgivare – socialtjänst eller öppenvårdspsykiatrisk mottagning. SIP kan förekomma. NP-mottagningen: Utförs av remitterande vårdgivare</p>	<p>Beroendecentrum: Behov av insats för spelproblem meddelas respektive uppdragsgivare inom socialtjänst.</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Utförs av annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård. SIP kan förekomma</p>